

Plenum

Torsdag 5.3.2026 kl. 16.00—19.52

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

Regeringens proposition RP 12/2026 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kommunikationsutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen.

Debatten börjar. — Minister Ranne, presentationsanförande, varsågod.

Debatt

18.52 **Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Meillä on täällä tänään esittelyssä ja keskustelussa hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palvelusta annetun lain muuttamisesta, eli radiohäirintään tarkoitettuista laitteista on siis kyse, niin sanotuista jammereista. Tässä esityksessä esitetään näitä laitteita koskevaa uutta lainsäädäntöä sekä saatettaisiin laitteiden, jammereiden, oikeudeton hallussapito rangaistavaksi sakon uhalla.

Tämän esityksen taustalla on itse asiassa vähän laajempikin keskustelu. Muistelin tuossa, että edustaja Mäenpää maaliskuussa 24 teki tähän liittyen toimenpideoitteen, ja sitten liikenne- ja viestintäministeriölle tuli valiokunnalta muutama kuukausi tämän jälkeen vielä pyyntö, että me arvioisimme GPS-häirintälaitteita koskevaa nykyistä lainsäädäntöä ja sen muutos- ja täydentämistarpeita. Tästäkin tiettenkin päästiin hyvin nopeasti eteenpäin, koska liikenne- ja viestintäministeriössä oli jo valmiiksi arvioitu tilannetta, ja tästä sitten paitsi sen selvityksen myöskin säädöshankkeen osalta päästiin ripeästi ja hyvin liikkeelle.

Säädöshankkeesta tosiaankin voi todeta, että jatkossa häirintälaitteina pidettäisiin kaikkia laitteita, joiden ensisijainen käyttötarkoitus on haitallisen häiriön aiheuttaminen lailliselle radionavigoinnille tai -viestinnälle, tämä ei siis koskisi pelkästään GPS-häirintään tarkoitettuja laitteita vaan kaikkia radiotaajuiseen häirintään kykeneviä laitteita. Häirintälaitteiden luvaton käyttö on nykyisinkin kiellettyä, mutta uudet säännökset antaisivat viranomaisille laajemmat mahdollisuudet puuttua näiden haitallisten laitteiden hallussapitoon ja maahantuontiin.

Esityksellä myös selvennettäisiin mahdollisuutta hyödyntää häirintälaitteita viranomaiskäytössä erityisesti droonien torjunnassa, ja lisäksi esityksellä mahdollistettaisiin nykyistä paremmin puolustusteollisuuden tuotekehitys, esimerkiksi droonien torjuntalaitteiden kehittäminen sekä laitteiden käyttäminen tutkimukseen ja viestintäverkon osien tuote-

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

kehitykseen. Tällä esityksellä säädettäisiin myös Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenmaiden joukkojen osalta tietyistä radio- ja häirintälaitteita koskeviin lupiin, tarkastuksiin ja ilmoituksiin liittyvistä poikkeuksista. Nämä muutokset mahdollistaisivat sujuvamman harjoittelutoiminnan.

Voin todeta tähän vielä lyhyesti, että tämä on hyvin ajankohtainen ja hyvinkin tarpeellinen pieni yksityiskohta. Näinä aikoina on äärettömän tärkeää, että me pystymme puuttumaan ja rajoittamaan kaikkea meidän yhteiskunnan turvallisuutta horjuttavaan toimintaan. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Ja sitten edustaja Hänninen.

18.55 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Suomen turvallisuus perustuu siihen, että yhteiskunnan elintärkeät toiminnot toimivat kaikissa olosuhteissa. Yksi näistä välttämättömistä toimintaedellytyksistä on häiriötön radioviestintä ja satelliittipaikannus. Ilman niitä eivät toimi pelastustoimi, rajaturvallisuus, lentoliikenne, meriliikenne, sähköiset maksut eikä viranomaisverkko. Siksi puutummme nyt yhteen tämän vuosikymmenen aikana selkeästi kasvaneista turvallisuushista, nimittäin radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden levittämiseen ja käyttöön maassamme.

Arvoisa puhemies! Häirintälaitteet eivät ole harmitonta kulutuselektroniikkaa. Tänä päivänä hybridivaikuttaminen on yleisempää kuin koskaan aikaisemmin. Näiden laitteiden avulla voidaan jopa väärentää tai katkaista paikannus- ja viestintäsignaaleja, siksi niiden yleistymisen on turvallisuutemme kannalta erittäin merkittävä haaste. Laaja-alainen häirintä voi viivästyttää pelastusyksiköiden saapumista, vaikeuttaa hätäpuheluiden välittymistä, vaarantaa meriliikennettä tai lamauttaa yhteiskuntamme kriittisiä toimintoja, kuten viranomaisverkkoja ja energiahuoltoa. Siksi tällä esityksellä säädettäisiin radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden oikeudeton hallussapito ja maahantuonti jatkossa rangaistavaksi. Selkeä tavoite on vahvistaa viranomaisten mahdollisuutta puuttua häirintään jo ennen kuin se ehtii aiheuttaa vahinkoa. Tämä on turvallisemman Suomen etu. Tämä esitys on konkreettinen turvallisuusteko sekä rajaturvallisuuden että kriittisten kohteiden suojelun kannalta.

Arvoisa puhemies! Radiohäirintä ei ole vain tekninen ongelma. Se on ilmiö, jolla voi olla suoria vaikutuksia Suomen turvallisuuteen, viranomaistoiminnan onnistumiseen ja kansalaisten arkeen. Tämä esitys vastaa tähän uhkaan selkeällä ja oikeasuhtaisella tavalla: ensinnä kriminalisointi ennaltaehkäisee väärinkäyttöä, toisena erillisiin lupiin perustuva malli mahdollistaa tutkimus- ja teollisuustoimijoiden mahdollisuudet kehittää teknologioita kieltojen rinnalla ja kolmantena esitys kokonaisuudessaan tukee viranomaistoimintaa ja antaa heille rauhan tehdä työtään. Siksi tämä esitys on myös tärkeä osa kansallista teknologista omavaraisuutta ja huoltovarmuutta, mutta ennen kaikkea tämä on kokonaisturvallisuutemme vahvistamista. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

18.59 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Kunnioitettu ministeri! Radioviestintä ja satelliittipaikannus ovat nyky-yhteiskunnassa keskeisiä. Niitä käytetään muun muassa liikenteessä, pelastuspalveluissa, viranomaistoiminnassa sekä monissa digitaalisissa palveluissa. Myös metsästyksessä satelliittipaikannus on tärkeä, sillä metsästyskoiria

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

seurataan usein GPS-pannoilla. Jos näitä yhteyksiä häiritään, seuraukset voivat olla vakavia. Käytännössä niin sanottuja häirintälaitteita eli jammereita käytetään esimerkiksi matkapuhelintaajuuksien, GPS-paikannuksen ja jopa lentoliikenteen signaalien häiritsemiseen. Itämeren alueella on viime aikoina havaittu runsaasti tällaisia häiriöitä.

Arvoisa rouva puhemies! Nykytilanteessa ongelmana on ollut se, että vaikka häirintälaitteen käyttäminen on laitonta, itse laitteen hallussapito ei ole ollut selvästi rangaistavaa. Tämä on tehnyt viranomaisten työstä vaikeampaa. Esityksen myötä viranomaisilla olisi paremmat keinot puuttua tilanteeseen jo ennen kuin laitteita käytetään. Radioviestintä ja satelliittipaikannus ovat kriittisiä yhteiskunnan toiminnalle. Niiden häiriöt voivat vaikuttaa esimerkiksi liikenneturvallisuuteen, pelastustoimintaan ja kansalaisten arjen turvallisuuteen. On myös tärkeää, että samalla varmistetaan viranomaisten, tutkimuksen ja teollisuuden mahdollisuus käyttää tällaisia laitteita silloin, kun se on laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä. Esitys parantaa viranomaisten mahdollisuuksia puuttua häirintään jo ennalta ja vähentää laitteiden väärinkäyttöä.

Erittäin merkittävä esitys, josta iso kiitos ministeri Ranteelle. On Suomen ja suomalaisten etu, että maassamme on aktiivinen ja ahkera liikenne- ja viestintäministeri.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki.

19.01 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsittelemme hallituksen esitystä radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapidon ja maahantuonnin sääntelystä. Esityksen tavoitteena on vahvistaa yhteiskunnan viestintäjärjestelmien turvallisuutta ja parantaa viranomaisten mahdollisuuksia puuttua radiotaajuuksia häiritsevien laitteiden käyttöön.

Radiohäirintään tarkoitettut laitteet, joita usein kutsutaan nimellä jammerit, ovat laitteita, jotka lähettävät radiotaajuista signaalia häiritäkseen tai estääkseen muuta radioviestintää. Tällaiset laitteet voivat häiritä esimerkiksi matkaviestinverkkoja, satelliittipaikannusjärjestelmiä, kuten GPS:ää, sekä muita radiotaajuuksiin perustuvia viestintäjärjestelmiä. Nykyisessä lainsäädännössä jammerit on pääsääntöisesti luokiteltu radiolähtimiksi, joiden käyttö ja hallussapito on luvanvaraista. Hallituksen esityksen mukaan tämä sääntely ei kuitenkaan ole ollut riittävän tehokasta, koska pelkkä luvanvaraisuus ei ole estänyt laitteiden laajaa maahantuontia ja käyttöä.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksen mukaan radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden oikeudeton hallussapito kriminalisoidaisiin. Tämä tarkoittaisi, että yksityishenkilö ei saisi pitää hallussaan tällaisia laitteita ilman erityistä lupaa. Samalla sääntelyä täsmennettäisiin siten, että jammerit määriteltäisiin radiolähtimistä erilliseksi laiteluokaksi, jolloin niitä voitaisiin säännellä tiukemmin.

Yksi keskeinen syy lainsäädäntömuutokselle on se, että häirintälaitteiden käyttö voi aiheuttaa vakavia riskejä yhteiskunnan toiminnalle. Esimerkiksi GPS-häirintä voi vaikuttaa liikenteeseen, logistiikkaan, pelastusviranomaisten toimintaan sekä kriittiseen infrastruktuuriin. Viranomaiset ovatkin havainneet taajuusvalvonnassa säännöllisesti pieniä häirintäsignaaleja, joita käytetään esimerkiksi paikannusjärjestelmien häirintään.

Arvoisa puhemies! Esityksessä kiinnitetään huomiota myös maahantuontiin. Kriminalisoimalla hallussapito pyritään helpottamaan viranomaisten mahdollisuuksia puuttua laitteiden tuontiin Suomeen jo varhaisessa vaiheessa. Kun hallussapito on rikos, voidaan laitteisiin puuttua ennen kuin niitä ehditään käyttää. On kuitenkin tärkeää huomata, että esitys ei täysin kiellä näitä laitteita kaikilta toimijoilta. Viranomaisille sekä tietyissä tilanteissa

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan voidaan edelleen myöntää lupa käyttää radiohäirintään tarkoitettuja laitteita. Tällöin käyttö olisi tarkasti valvottua ja rajattua.

Lakimuutoksen tavoitteena on ennen kaikkea turvata radiotaajuuksien luotettava käyttö ja suojata yhteiskunnan kriittisiä viestintäjärjestelmiä. Samalla se antaa viranomaisille paremmat mahdollisuudet puuttua häirintälaitteiden laittomaan käyttöön ja niiden leviämiseen. Digitalisoituvassa yhteiskunnassa radiotaajuuksien merkitys kasvaa jatkuvasti. Siksi myös niiden väärinkäyttöön on kyettävä puuttumaan tehokkaasti. Tämä hallituksen esitys on askel kohti turvallisempaa ja luotettavampaa viestintäympäristöä Suomessa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vikman.

19.04 Sofia Vikman kok: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta on tervetullut. Radiohäirintälaitteiden eli jammereiden luvaton hallussapito halutaan kriminalisoida tällä esityksellä.

Tällä hetkellä laki ei estä jammereiden ostamista tai omistamista, vain häiritsevä käyttö on sellainen, johon lailla pystytään puuttumaan. Nykyisellään poliisit voivat puuttua käyttöön vain, jos saavat selvän näytön jammerin käytöstä. Lakimuutoksen kautta viranomaisten mahdollisuudet puuttua toimintaan paranevat huomattavasti. Pienilläkin jammereilla voidaan aiheuttaa isoa haittaa viranomaisille, elinkeinoille ja ihmisille. Vuosina 2024 ja 2025 Traficomille raportoitiin yli 4 500 lennonaikaisesta GPS-häiriöstä. Tammikuussa 2026 oli yhteensä 225 tapausta. Onkin paikallaan kysyä, miksi yksityishenkilöillä tai yrityksillä pitäisi olla oikeus pitää hallussaan tällaisia laitteita.

Arvoisa puhemies! Radiohäirintälaitteiden yksityisen hallussapidon kriminalisointi parantaa Suomen turvallisuutta. Radiohäirintälaitteilla eli jammereilla voidaan varsin helposti aiheuttaa merkittävää haittaa, yhtenä esimerkkinä juuri mainitut. Suomessa on tapahtunut Fintrafficin mukaan viimeisen parin vuoden aikana tuhansia lennonaikaisia GPS-paikannuksen häiriöitä. Nykytilanteessa viranomaisten keinovalikoima hillitää radiohäirintää on liian suppea. Jotta toimintaan voidaan puuttua, viranomaiset tarvitsevat selkeän näytön siitä, että häirintälaitetta hallussa pitävä henkilö on myös käyttänyt laitettaan. Näin ei voi olla, vaan pelkän häirintälaitteen hallussapidon pitää riittää siihen, että asiaan voidaan puuttua. Siksi lakimuutos on erittäin kannatettava ja aiheellinen ja parantaa Suomen turvallisuutta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Laakso.

19.07 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tämä on todellakin sellainen tilanne, mikä aika usein huomataan, että joku suhteellisen helppokin asia on jäänyt tekemättä juuri sen takia, että ei ole huomattu, että on ollut tarvetta tällaiseen hommaan. Siksi haluankin kiittää edustaja Mäenpäättä, joka ansiokkaasti toi tämän ongelman esille.

Oikeastaan ongelmahan on pitkälti juontanut siitä, että näitten jammereitten saanti on helpottunut niin paljon, että niitä on maailman nettikaupat täynnä ja ne eivät maksa juuri yhtään mitään. Ehkä ongelmaa ei juuri sen takia niin huomattu aikaisemmin, kun näitä jammereita ei todellakaan ollut välttämättä kovin helppo saada. Nämä olivat vähän sellaisia jamesbondmaisia laitteita, mutta nythän jokainen Temusta tilaa niitä muutamalla eurolla. Se on sanomatta selvää, että riskithän näissä ovat ihan valtavat, puhutaan todella,

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

todella suurista ihmishenkien menetyksen vaaroista siinä, että näillä jammereilla päästään häiritsemään GPS:ää ja muita lähettimiä.

On äärettömän hyvä, että silloin kun huomataan tällainen ongelma, siihen tartutaan nopeasti, ja tämä on äärettömän hyvä esimerkki siitä, että kun ministeri ottaa pallon haltuun ja potkii sen maaliin, me ollaan aika nopeasti saatu tämä hyvään asemaan. Me todellakin sitten liikenne- ja viestintävaliokunnassa käsitellään tämä varmasti suitsait sukkelaan ja saadaan laki voimaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

19.09 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Myöskin minä haluan kiittää edustaja Mäenpäästä siitä hyvästä toimenpideoitteesta aikanaan, jolla tämä asia on lähtenyt osittain liikkeelle, ja ihan samaan hengenvetoon myöskin ministeri Rannetta jälleen kerran siitä, että kun Suomessa havaitaan joku ongelma, joka lainsäädännöllä voidaan poistaa, niin meillä on tuolla aitiiossa sellainen ministeri, joka ei odottele, vaan tekee. Ei voi kuin ihailla.

Olen aikaisemman työni kautta joutunut näihin jammereihin tutustumaan, ja voin sanoa, että on äärimmäisen vaikea keksiä niille laillista käyttötarkoitusta, miksi jollain pitäisi olla oikeus pitää niitä hallussaan. Jos miettii poliisi- ja viranomaistoimintaa, niin näyttökynnyksen saaminen juuri sille, että juuri tätä jammeria on käytetty ja juuri tämä henkilö on sitä käyttänyt, kun se tehdään käytännössä aina etänä, on äärimmäisen vaikeata, jolloin käytännössä on ollut lähes kuollut kirjain puuttua siihen. Toisaalta kun nykypäivänä lähes kaikki toimii erilaisella signaaliteknologialla ennen kaikkea viranomaisten puolella, niin jos sitä häiritään, sillä on merkittäviä vaikutuksia viranomaisten kykyyn toimia.

Toisaalta vastaavasti toisinpäin: viranomaisilla pitää olla keinot käyttää tarvittaessa signaalihäirintää erityisesti drone-maailmassa, joka on hyvin keskeistä. Tämähän on teknologiaa, jota on paljon käytetty sodan aikana estämällä räjähteiden kaukolaukaisu, ja samaa teknologiaa siviilit eivät kyllä nähdäkseni missään tilanteessa voi tarvita.

Miksi tämä on vielä tässä tilanteessa erityisen tärkeä, niin on juuri niin kuin tässä ministeri osittain alustikin, että meidän ajankuva on sellainen, että tämäntyyppisillä laitteilla voi olla merkittävää käyttötarkoitusta ja vaikkapa hybridivaikuttamisessa ihan keskeinen tekijä. Siksi on hyvä, että nämä saadaan heti havaittaessa otettua viranomaisten toimesta pois ja pystytään lainsäädännöllä osoittamaan, että Suomi ei hyväksy tällaisten laitteiden käyttöä ja maahantuontia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ovaska.

19.11 **Jouni Ovaska kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos todellakin tästä esityksestä, ja kiitos edustaja Mäenpäälle — hän ei ole täällä tänään, mutta hän oli tässä aktiivinen. Ehkä sekin oli yksi sykäys, että liikenne- ja viestintävaliokunta otti tämän silloin omaksi asiakseen ja lähti asiaa tutkimaan ja lähestyi sitten ministeriä kirjeellä. Kiitos ministerille ja koko liikenne- ja viestintäministeriölle, että tähän asiaan tartuttiin nopeasti. Näin nämä asiat saadaan eteenpäin.

Minulle tuli mielenkiintoinen kysymys, johon en itse osannut vastata. En tiedä, osaako ministeri, mutta toivottavasti hänen suuri esikuntansa kuuntelee tätä keskustelua. Joku kysyi, että entä jos Trump tai joku muu valtiojohtaja tulee vierailulle ja he sitten häiritsevät taajuuksia, kun heidän autonsaattueensa tai muut kulkevat tuolla, niin onko se sitten laitton-

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

ta. Yritin tavata näitä eri osapuolia, keitä tässä on poikkeuksissa. Onko Trumpin aiheuttama mahdollinen häirintä laitonta vai ei?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Ranne.

19.12 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tämä on oikeastaan hirveän hyvä esimerkki siitä, miten ripeästi asiat voidaan saada eteenpäin, kun niin halutaan. Eli tosiaan siis maaliskuussa 24 edustaja Mäenpää teki sen toimenpideoitteen, sitten liikenne- ja viestintävaliokunta lähestyi meitä kirjeellä, ja meidän olimme jo siellä liikenne- ja viestintäministeriössä aika pitkällä, koska meillä oli jo arvioita ja selvityksiä tämän osalta, ja sitten saatiinkin nopeasti säädöshanke eteenpäin. Eli kiitos tästä kaikille.

Ja ennen kuin tuohon Trumpiin jotain sanon, niin totean vielä sen, että meidän liikenne- ja viestintäministeriöhän on todella pieni ministeriö. Meillä on 170 ihmistä töissä, mikä on siis hyvin pieni osa siitä, mitä suurimmassa osassa muista ministeriöistä on. Väitän, että me, meidän hallinnonalamme, niin Liikenne- ja viestintävirasto, Ilmatieteen laitos kuin Väylävirastokin, ollaan varsinainen tehopakkaus myöskin turvallisuusasioissa. Eli oli sitten kyse GPS-häirinnästä, liikenneturvallisuudesta, kyberturvallisuudesta tai sotilaallisesta liikkuvuudesta, niin kaikki tiet vievät liikenne- ja viestintäministeriöön. Senkin takia on hirveän tärkeää, kun meillä on niin valtavan laaja tämä meidän sektori, että kun niitä yksittäisiä epäkohtia on, niin tieto tulee meille ja sitten katsotaan yhdessä, kuinka nopeasti pystytään painamaan kaasua.

Trumpin osalta tämä on ehkä toisen tilan keskustelu, mutta varmasti tähän saadaan sinne valiokuntaan sitten vastaus, kuinka siinä sitten mennään eteenpäin.

Kiitoksia tästä. Nyt vain kaasu pohjaan ja äkkiä voimaan, 1.7. nyt kuitenkin viimeistään. — Kiitoksia.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kommunikationsutskottet.